

ORCHESTRA NAȚIONALĂ RUSĂ

PAGINI DE SUFLET

(Smaranda Oțeanu-Bunea – 27 septembrie 2013)

De când s-a înființat, în 1990, lumea muzicală internațională a primit cu atenție ORCHESTRA NAȚIONALĂ RUSĂ, așteptând-o ca pe un simbol al renașterii faimoasei arte de la răsărit. Mihail Pletnev este fondator și, oriunde s-a aflat, colaborând cu celebrii soliști, oferind bagheta și altor maștrii, a dovedit că tradiția este aur, se respectă. Peste 50 de înregistrări video, peste 80 de înregistrări la Deutsche Grammophone, la alte importante case de discuri cu Integrale Beethoven, Ceaikovski, participări la festivaluri de top, turnee gigant – vezi chiar la începutul anului 2013, 14 concerte în SUA – California, Kansas, Kentucky, Florida etc. Și, nu uită să treacă în agenda lor nici înregistrarea opus-ului „Petrică și Lupul” de Prokofiev (2004), printre naratori aflându-se și Sofia Loren – experiență ce le-a adus PREMIUL GRAMMY! Un ansamblu nonguvernamental, dar, bazat pe tot sprijinul Federației Ruse! Un concert-eveniment, încă un pas spre finalul MARATONULUI FESTIVALULUI ENESCU 2013 – o lună fantastică, în care mii de melomani, cu eforturi deloc neglijabile, au uitat de tot și de toate și s-au dedicat sărbătorii !

RNO – așadar, dirijată de PLETNEV, alături de violonistul VADIM REPIN, invitat de toate sălile de concert, tânărul a cărui biografie de film, descrie cum băiatul născut în Siberia, în 1971, a iubit instrumentul de la 5 ani, la 6 ani concerta prin Moscova și Sankt Petersburg, la 14 ani se afla la New York și cucerea toate competițiile... și care, de obicei, cântă pe o vioară Guarnieri del Gesu, 1743! Cum s-a întâmplat și la noi, la Sala Palatului, în partitura lui de suflet, Concertul nr.2 pentru vioară și orchestră în sol minor, op.63 de Prokofiev, o partitură, deși dificilă, mai convențională ca altele, cu o melodică simplă, lansată din primele clipe (Allegro moderato), propagată și comentată fără contraste mari în Andante assai, dar colorată de castagnete, de un iz spaniol, în Rondo-ul final. Se știe că Prokofiev a scris concertul pentru colaboratorul lui apropiat, violonistul francez Robert Soetens, și pentru Orchestra din Madrid, chiar în timpul unui turneu (Paris, Baku, Madrid...), „o compoziție călătorească” – cum i se mai spune, care pune la încercare solistul în complicate pasaje, în abilitatea discursului permanent cu ansamblul orchestral, în atacurile ritmice schimbătoare ce induc, în cele din urmă, veselia unei sărbători dansante. Astfel, am apreciat un arcuș virtuos, dar meditativ, elegant și preocupat în detectarea și reliefaarea miezului, esenței acestei muzici... Numai că în Valsul –Scherzo în Do major de Ceaikovski, Repin a ieșit, așa zice, la rampă, cu aplomb, energie, pentru a etala în forță o debordantă poveste burlescă, ce nu putea fi zugrăvită decât cu efecte sclipitoare, sub tăvălugul cromatismelor, a glissando-urilor... O miniatură aliniată de autor în rândul concertelor, căreia Vadim Repin i-a dat verva pieselor de succes, mereu cerute și aplaudate la bis.

RNO, la Sala Palatului, după cum se vede, a pledat, sub bagheta fondatorului ei, pianistul și compozitorul MIHAIL PLETNEV – așa cum a declarat chiar domnia sa, pentru acele pagini ruse cu care se identifică, îi reprezintă, le fac plăcere a le propaga în lume. Astfel, au așezat lângă Prokofiev și Ceaikovski, și baletul Anotimpurile de Glazunov – o partitură pe care un astfel de ansamblu performant, cu suflători remarcabili, cu un compartiment de corzi strunit până la ultima nuanță, până la ultimul impuls dintr-o măsură, în general, un colectiv de profesioniști – ar putea să o citească fără probleme la prima vedere. Mai ales că Pletnev, se află în fața lor, ca toate intrările

să fie perfecte, nuanțele să fie echilibrate, dozajele să nu creeze discrepante – nicidecum pentru a se evidenția pe sine, cu o gestică exagerată, cu desene care să distragă atenția, cu fel de fel de mișcări dansante – cum nu odată observăm chiar la case mari. Numai că muzica nu a fost prea ofertantă, nu din cauza academismului, a inflexiunilor de romantism târziu, ci derulării ei mozaicate. Sigur, este o lungă suită de momente coregrafice (cu siguranță, pe la 1899, bine primite de Baletul Imperial din Sankt Petersburg), care încearcă să traverseze anotimpurile, punctînd Amurgul de iarnă (ghețuș, fulgi...), feeria florală a Primăverii înviorate de zefir, Barcarola legănării grânelor, Vara, apariția Naiadelor, dansul glorios al Toamnei... Dar, greu de depistat toate tablourile, atîta timp cît comentariul orchestral nu are forța descriptivă, iar Glazunov, probabil s-a bazat pe spectacol, pe creația coregrafică, pe culorile costumelor, decorurilor – ceea ce înseamnă alte implicații, cu siguranță, o reală șansă pentru un balet-feerie.